

Från fokus på elevers svårigheter till undervisning och ledarskap

**Läslyftet och Specialpedagogik för
lärande, Skolverket**

***Pirjo Lahdenperä, professor emerita i pedagogik med
inriktning mot styrning och ledning, MDH
Leg. psykolog***

Personlig och
kulturbunden
kunskap
- erfarenhetsbaserad

Massmedial
och populär-
vetenskaplig
kunskap

**Kunskap
om
skolledning**

Vedertagen –
(gängse)
akademisk
kunskap

Transformativ
akademisk kunskap
- kritisk
Interkulturellt
ledarskap

Kunskap
producerad av
myndigheter t.ex.
Skolinspektion
och Skolverket

Böcker för skolledare

Skolsvårigheter:

Elever:

Inlärningssvårigheter p.g.a. brister i emotionell, social, fysisk och kognitiv utveckling samt i olika skolbakgrunder och språk.

Lärare:

Olika typer av relationsproblem med elever och undervisnings-svårigheter

Ledare:

Lednings-svårigheter

Avhandling och andra publikationer om skolsvårigheter:

Lahdenperä, P (1997). *Invandrarbakgrund eller skolsvårigheter*. En textanalytisk studie av åtgärdsprogram för elever med invandrarbakgrund, 1997, HLS Förlag

Lahdenperä, P (2013/2016). *Rektors pedagogiska ledarskap och lärares undervisningssvårigheter*, i O. Johansson & L. Svedberg (red.) *Att leda mot skolans mål*, Malmö: Gleerups.

Olika syn på svårigheter:

1. Egenskaper:

- *saknar, ha svårigheter, att vara t.ex. aggressiv, hyperaktiv, jobbig, klängande, fet, ha brister, diagnos: autistisk, AHDH,*

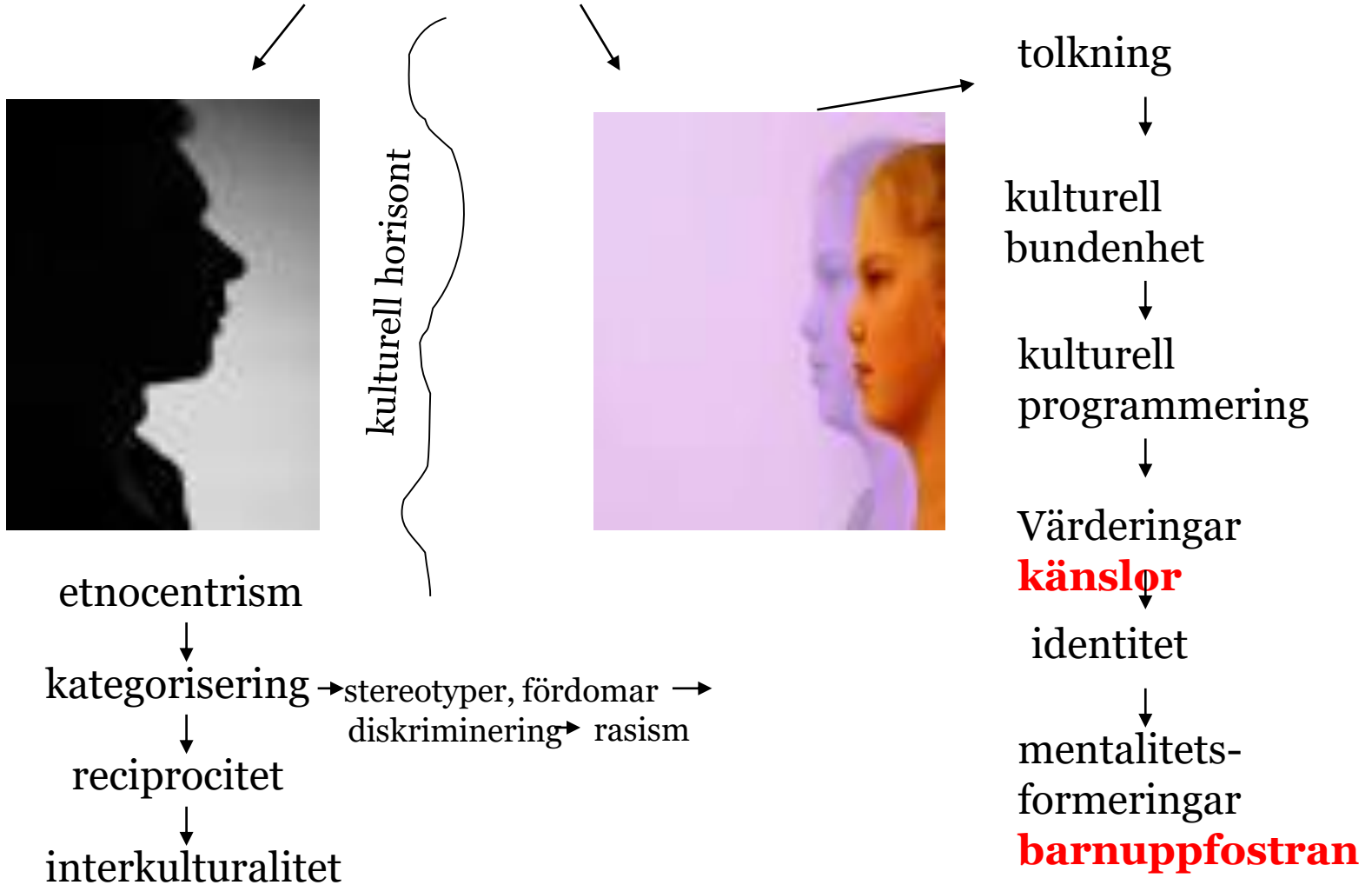
1. Utveckling: ”allsidig utveckling” emotionell, social, kognitiv och fysisk (brister eller saknar)

2. Kontext

A) miljö

B) meningssystem

Kulturell programmering (omedveten, **normalt**, förgivettagande)

Systemiskt förhållningssätt:

- 1. Meningsystem**
- 2. Kontextualitet**
- 3. Nutidshypoteser**
- 4. Cirkulär kausalitet**
- 5. Komplementär hållning**

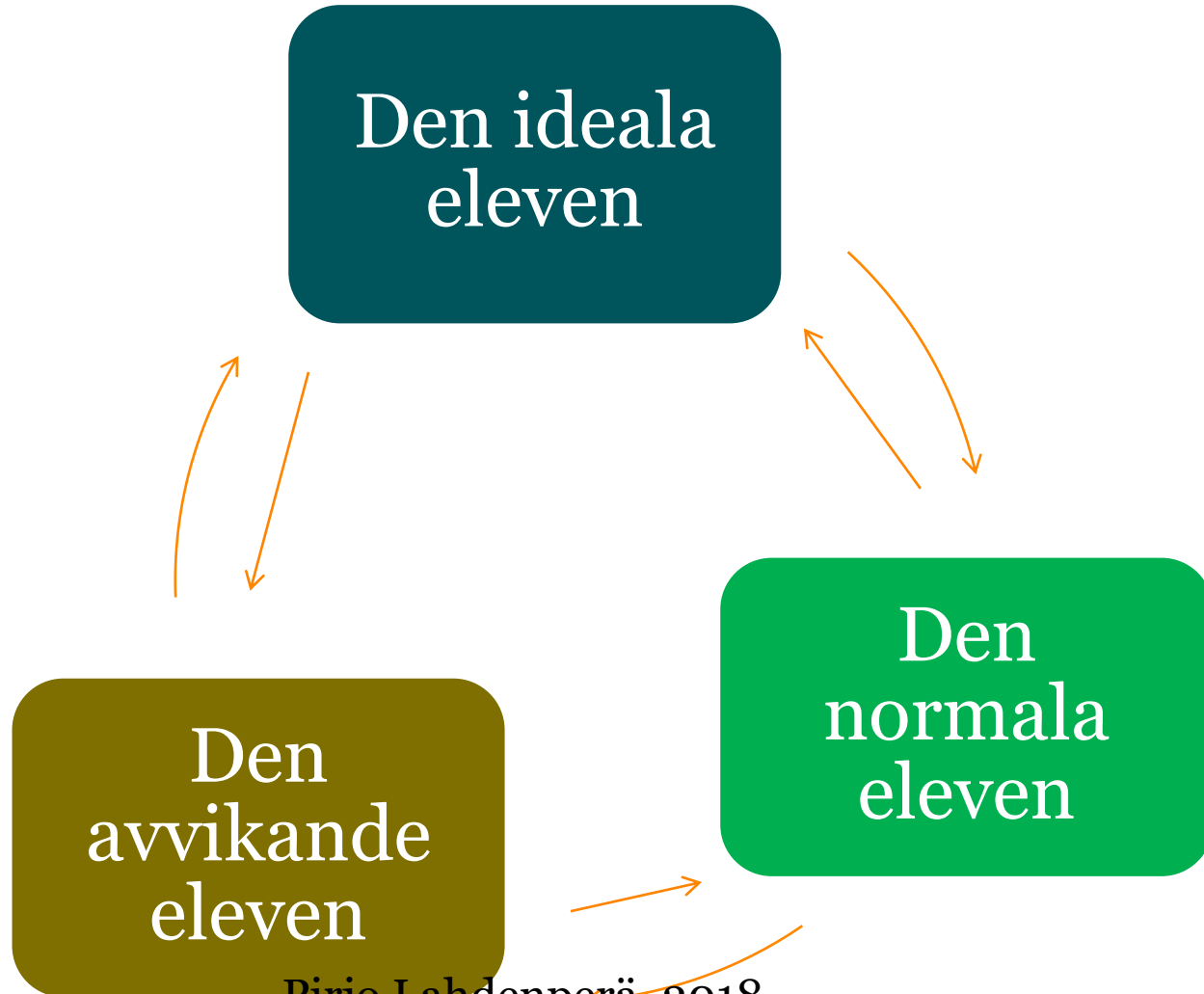

Bedömning av lärarnas kompetens?

- Hur ser heterogenitet ut bland elever i din skola?
- Vilka elever gynnas respektive missgynnas av undervisningen på din skola?
- Synen på svårigheter? **Nuläget?**
- Pedagogers specialpedagogiska kompetens?
- Vad skulle du vilja utveckla hos dina pedagoger?

Bedömningsgrunder / konstruktioner

Realistisk ambitionsnivå?

$$-/+ \text{ Självkänsla} = \frac{\text{Framgång}}{\text{Ambitionsnivå}}$$

The diagram shows the equation $-/+ \text{ Självkänsla} = \frac{\text{Framgång}}{\text{Ambitionsnivå}}$. The word "Självkänsla" is in red, "Framgång" is in dark teal, and "Ambitionsnivå" is in dark teal. A dashed horizontal line is positioned above "Ambitionsnivå". An orange arrow points upwards from the word "Ambitionsnivå" towards the dashed line.

Referenser:

- Lahdenperä, P (1997). *Invandrarbakgrund eller skolsvårigheter*. En textanalytisk studie av åtgärdsprogram för elever med invandrarbakgrund, Doktorsavhandling, HLS Förlag
- Lahdenperä, P (2008). *Interkulturellt ledarskap - förändring i mångfald*, Lund: Studentlitteratur.
 - Lahdenperä, P (2015). *Skolledarskap i mångfald*. Lund: Studentlitteratur
 - Lahdenperä, P (2013/2016). *Rektors pedagogiska ledarskap och lärares undervisningssvårigheter*, i O. Johansson & L. Svedberg (red.) *Att leda mot skolans mål*, Malmö: Gleerups.